

College van Beroep voor de Examens

Nr: 2025-075486

Het College van Beroep voor de Examens,
mr. M.H.G.M. van Fessem, voorzitter, dr. F.T. Groenewegen en R.V. van Beek, leden, leden

BESLISSING inzake het beroep van de heer [REDACTED], hierna te noemen “appellant”, ingesteld bij schrijven van 4 mei 2025, tegen de beslissing van 2 mei 2025 van de examencommissie van de Faculteit der Geesteswetenschappen, hierna te noemen “verweerster”, waarbij het resultaat van appellant voor de portfolio opdracht voor het vak *Current Themes in Media Studies* (hierna: het vak) wegens ongeoorloofd AI-gebruik ongeldig wordt verklaard. Appellant is daarnaast volledig uitgesloten voor deelname aan de tentaminering van het desbetreffende vak tijdens het huidige academische jaar 2024-2025.

I. Ontstaan en loop van het geding

Bij besluit van 2 mei 2025 is door verweerster het resultaat van appellant voor de portfolio opdracht van het vak ongeldig verklaard wegens ongeoorloofd AI-gebruik. Aangezien appellant eerder is bestraft wegens plagiaat, is appellant daarnaast uitgesloten voor deelname aan de tentaminering van het vak tijdens het huidige academische jaar.

Tegen dit besluit is het beroep van 4 mei 2025 gericht. Bij schrijven van 7 mei 2025 is verweerster verzocht om in overleg met betrokkene na te gaan of een minnelijke schikking tot de mogelijkheden behoort. Dit gesprek heeft op 15 mei 2025 plaatsgevonden maar heeft niet geleid tot een oplossing van het geschil. Bij schrijven van 2 juni 2025 heeft verweerster een verweerschrift ingediend. Op 10 juni 2025 heeft appellant een aanvullend stuk ingediend. Het beroep is tijdens de zitting op 19 juni 2025 behandeld, alwaar appellant is verschenen. Namens verweerster is verschenen, [REDACTED], voorzitter van de examencommissie.

II. Motivering

Standpunt van appellant

Appellant heeft zich blijkens de stukken en het verhandelde ter zitting, zakelijk weergegeven, op het volgende standpunt gesteld.

Appellant kan zich niet met het besluit verenigen. Appellant geeft aan geen gebruik te hebben gemaakt van een AI-tool tijdens het genereren en schrijven van de tekst van de opdracht. De volledige opdracht, inclusief de analyse en structuur, is volledig zijn eigen werk en was strikt gebaseerd op de twee voorgeschreven literatuurbronnen en de film die zijn docent had aangeleverd. Appellant geeft aan dat hij ChatGPT heeft gebruikt om te controleren of de Chicago-stijl opmaak van zijn in-tekst citaten correct was. Appellant stelt de AI-tool niet te hebben aangewend om referenties of een bibliografie te genereren. ChatGPT heeft echter automatisch een bibliografie gegenereerd, welke per ongeluk in de definitieve versie van de opdracht is opgenomen. Appellant geeft aan dat hem verteld was dat een bibliografie niet nodig was, omdat de benodigde literatuur was opgegeven door de docent zelf. Appellant meent dat een bibliografie officieel ook geen deel uitmaakt van de opdracht, kijkend naar de woordlimiet die is opgelegd. Daarnaast was appellant in de veronderstelling dat hij wel een AI-tool mocht gebruiken om zijn spelling en grammatica na te kijken, gelet op een mededeling van de examinerator. Appellant geeft aan dat de examinerator het onbegrijpelijk zou achten dat hij is uitgesloten voor deelname aan de tentaminering van het vak.

Appellant erkent en ondersteunt de gestelde fraude- en plagiaatregels, maar geeft aan nooit de intentie te hebben gehad om AI te gebruiken om zijn teksten te schrijven.

Appellant geeft aan dat verweerster zich beroept op verzwarende omstandigheden als gevolg van een herhaling van een overtreding van de fraude- en plagiaatregeling, waardoor hij is uitgesloten van deelname aan de tentaminering van het vak. Die eerdere overtreding werd destijds door verweerster beschouwd als fout van een onervaren eerstejaars student, waarbij hij uiteindelijk de opdracht later opnieuw, maar zonder het vermeende plagiaat, in mocht dienen bij de herkansing. Appellant meent

dus dat deze overtreding niet zou moeten worden meegewogen in het opleggen van een sanctie. Appellant geeft aan geen andere waarschuwingen te hebben ontvangen of academische overtredingen te hebben begaan gedurende zijn opleiding aan de UvA. Appellant meent dat de beoordeling van zijn kennis en vaardigheden niet is belemmerd, nu de AI-gegenereerde teksten alleen in de bibliografie te vinden zijn en niet in de tekst zelf. Appellant meent dat de sanctie te en een onevenredig zware impact heeft op zijn studievoortgang, hetgeen aanzienlijke stress en angst veroorzaakt. Daarnaast levert de sanctie een grote financiële last voor appellant op, nu hij het instellingscollegedient dient te betalen. Appellant geeft aan dat dit zijn familie onder druk zet, terwijl deze momenteel met ernstige financiële problemen worstelt.

Appellant betreurt de situatie ten zeerste en verzoekt om heroverweging van het besluit. Appellant spreekt de hoop uit dat hij de kans krijg om het vak dit academisch jaar af te ronden.

Standpunt van verweerster

Verweerster heeft zich blijkens de stukken en het verhandelde ter zitting, zakelijk weergegeven, op het volgende standpunt gesteld.

Verweerster stelt dat sprake is van fraude en/of plagiaat in de zin van artikel 1 van de Fraude- en plagiaatregeling en dat het besluit zorgvuldig tot stand is gekomen.

Verweerster geeft aan de spijt van appellant te erkennen en hoewel de opname van de door AI-gegenereerde bibliografie onbedoeld was, is verweerster ervan overtuigd dat het genomen besluit passend is. Appellant heeft namelijk AI gebruikt in strijd met de instructies van het vak. Het gebruik van AI-tools is expliciet verboden bij het genereren van opdrachten, inclusief het formatteren van citaten. Deze voorschriften zijn ingesteld om de academische integriteit te waarborgen en ervoor te zorgen dat al het ingeleverde werk het resultaat is van de eigen academische inspanning van de student. Door het gebruik van ChatGPT voor het nakijken van de opmaak en de bibliografie, heeft appellant in strijd met de voorschriften gehandeld. Daarnaast bevatte de bibliografie verzonnen referenties, wat bijdraagt aan een onjuiste en misleidende inzending van de opdracht. Hoewel de bibliografie niet meetelt in het aantal woorden, maakt de bibliografie wel onderdeel uit van de opdracht.

Ongeacht de intentie van appellant, ondermijnt het opnemen van valse bronnen de integriteit van het academische werk.

In casu is er sprake van verzwarende omstandigheden, omdat dit niet het eerste geval van academisch wangedrag betreft. In juli 2023 is appellant namelijk schuldig bevonden aan plagiaat, wat resulteerde in een formele waarschuwing en de ongeldigverklaring van zijn opdracht. Destijds is appellant expliciet meegedeeld dat toekomstige gevallen van fraude of plagiaat zouden leiden tot strengere sancties. Gezien deze voorgeschiedenis vormt de huidige zaak een recidive overtreding en ziet verweerster zich genoodzaakt strengere maatregelen te nemen in overeenstemming met artikel 6 van de fraude- en plagiaat regeling.

Verweerster erkent de impact van de beslissing op de studievoortgang, financiële situatie en het persoonlijk welzijn van appellant. Verweerster meent echter dat de integriteit van academisch werken het grootste belang is en dat het maken van uitzonderingen in dergelijke gevallen de normen van de academische gemeenschap zouden ondermijnen. In gevallen waarin verzwarende omstandigheden van toepassing zijn, zoals in dit geval, is de sanctie van uitsluiting van verdere tentamens voor het vak voor de rest van het academisch jaar feitelijk de minimale reactie. Dit is in lijn met het beleid van de universiteit en weerspiegelt de ernst van herhaalde schendingen van de academische integriteit. Verweerster ziet geen reden om het besluit te herzien en verzoekt om het beroep ongegrond te verklaren.

Het College overweegt als volgt

1. Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.
2. De decaan van de Faculteit der Geesteswetenschappen heeft nadere regels gesteld betreffende fraude en plagiaat in de Onderwijs- en Examenregeling voor de bacheloropleidingen van de Faculteit der Geesteswetenschappen 2024-2025 (hierna: OER). In artikel 4.13 van de OER – voor zover hier van belang – het volgende bepaald:

1. Het bepaalde over fraude en plagiaat in de Regels en richtlijnen van de examencommissie is onverkort van toepassing.*

2. Bij de detectie van plagiaat in teksten wordt gebruikgemaakt van elektronische detectieprogramma's. Met het aanleveren van de tekst geeft de student impliciet toestemming tot het opnemen van de tekst in de database van het betreffende detectieprogramma.

3. In artikel 8 van de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie van de Faculteit der Geesteswetenschappen (hierna: R&R) 2024-2025 is het volgende bepaald:

Artikel 8- Fraude en plagiaat

1. Bij een vermoeden van fraude en/of plagiaat bij een toets, handelen examinator en examencommissie volgens de Fraude en Plagiaat Regeling Studenten UvA (bijlage 3).

2. Fraude- en plagiaatzaken worden behandeld door twee vertegenwoordigers van de examencommissie FGw. Een lid moet betrokken zijn bij de uitspraak. Een medewerker van het secretariaat kan bij een hoorzitting aanwezig zijn om aantekeningen te maken.

3. De in de Fraude en Plagiaat Regeling Studenten UvA bepalingen over sancties beschouwt de examencommissie FGw als richtlijnen, maar uiteindelijk maakt zij in iedere zaak haar eigen afweging.

4. In artikel 1 van de Fraude- en Plagiaatregeling UvA (hierna: de Regeling) is het volgende bepaald:

1. Onder fraude en plagiaat wordt verstaan het handelen of nalaten van een student waardoor een juist oordeel over zijn kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt. Plagiaat is een vorm van fraude.

2. Onder ernstige fraude, zoals bedoeld in artikel 7.12b, tweede lid, WHW, wordt in ieder geval verstaan:

- a. zich tijdens het tentamen uitgeven voor iemand anders;*
- b. zich tijdens het tentamen door iemand anders laten vertegenwoordigen;*
- c. zich voor het moment waarop het tentamen zal plaatsvinden, in het bezit (laten) stellen van de opgaven van het desbetreffende tentamen;*
- d. fingeren en/of vervalsen van enquête- of interviewantwoorden of onderzoekgegevens;*
- e. frauderen tijdens of buiten de periode van inzage in een beoordeeld werkstuk/tentamen;*
- f. frauderen met tentamenresultaten;*
- g. zich schuldig maken aan ernstige vormen van plagiaat zoals bedoeld in het vierde lid van dit artikel.*

3. Onder fraude wordt voorts in ieder geval verstaan:

- a. tijdens het tentamen in het bezit zijn van hulpmiddelen waarvan de raadpleging niet uitdrukkelijk is toegestaan;*
- b. tijdens het tentamen afkijken of, het binnen of buiten de tentamenruimte uitwisselen van informatie.*

4. Onder ernstige vorm van plagiaat wordt in ieder geval verstaan:

- a. het in aanzienlijke mate gebruik maken dan wel overnemen van andermans teksten, gegevens of ideeën zonder bronvermelding;*
- b. het presenteren als eigen werk of eigen gedachten van de structuur dan wel het centrale gedachtegoed uit bronnen van derden;*
- c. het overnemen van werk van medestudenten en dit laten doorgaan voor eigen werk;*
- d. het overnemen van beeld-, geluids- of testmateriaal, software en programmacodes van anderen zonder verwijzing en dit laten doorgaan voor eigen werk;*
- e. het indienen van werkstukken die (al dan niet tegen betaling) door iemand anders zijn geschreven, waaronder werkstukken die verworven zijn van een commerciële instelling.*

5. Onder plagiaat wordt voorts in ieder geval verstaan:

- a. het gebruik maken dan wel overnemen van andermans teksten, gegevens of ideeën zonder volledige en correcte bronvermelding;*
- b. het presenteren als eigen werk of eigen gedachten van de structuur dan wel het centrale gedachtegoed uit bronnen van derden, zelfs indien een verwijzing naar andere auteurs is opgenomen;*
- c. het niet duidelijk aangeven in de tekst, bijvoorbeeld via aanhalingstekens of een bepaalde vormgeving, dat letterlijke of bijna letterlijke citaten in het werk werden overgenomen, zelfs indien met een correcte bronvermelding;*
- d. het parafraseren van de inhoud van andermans teksten zonder voldoende bronverwijzingen;*
- e. het indienen van een eerder ingediende of daarmee vergelijkbare tekst voor opdrachten van andere opleidingsonderdelen zonder correcte bronvermelding.*

6. Met examencommissie is bedoeld de examencommissie van de opleiding die verantwoordelijk is voor het desbetreffende studieonderdeel waarbij de fraude is geconstateerd.

7. Met tentamen is bedoeld een onderzoek per onderdeel naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student, waaraan een beoordeling is verbonden. Hieronder zijn (eind)werkstukken begrepen.

5. In artikel 3 van de Regeling is – voor zover hier van belang – het volgende bepaald:

Artikel 3 Plagiaatdetectie

Bij de detectie van plagiaat in teksten kan gebruik worden gemaakt van elektronische detectieprogramma's. Met het aanleveren van de tekst geeft de student impliciet toestemming tot het opnemen van de tekst in de database ten behoeve van plagiaatdetectie.

6. In artikel 4 van de Regeling is – voor zover hier van belang – het volgende bepaald:

1. Wanneer fraude en/of plagiaat wordt geconstateerd deelt de examinerator dit terstond mee aan de student en tevens schriftelijk aan de examencommissie onder overlegging van de schriftelijke stukken en bevindingen.

2. (...)

4. Indien plagiaat wordt geconstateerd of vermoed in een bepaald werkstuk, kan de examencommissie besluiten eerder door dezelfde student(en) ingeleverde werkstukken te onderzoeken op plagiaat. De student is verplicht aan dit onderzoek mee te werken en kan worden verplicht digitale versies van eerdere werkstukken aan te leveren.

5. De opgelegde schriftelijke waarschuwing of sanctie wordt geregistreerd door de examencommissie.

6. (...)

7. In artikel 5 van de Regeling is het volgende bepaald:

Artikel 5 Sancties bij fraude en plagiaat

1. Nadat fraude of plagiaat is geconstateerd wordt door de examencommissie ten minste een schriftelijke waarschuwing gegeven.

Fraude

2. Bij gedragingen zoals omschreven in artikel 1, derde lid, onder a en b volgt ongeldig verklaring van het ingeleverde tentamen en uitsluiting van deelname aan de eerstkomende en eventueel tweede tentamen gelegenheid van het desbetreffende vak.

3. Bij gedragingen zoals omschreven in artikel 1, tweede lid, onder a tot en met g volgt ongeldig verklaring van het werk dat tot stand is gekomen met behulp van fraude en volledige uitsluiting van deelname aan alle tentamens, examens of andere vormen van toetsing van de opleiding voor een periode van maximaal 12 maanden. Indien de fraude betrekking heeft op een bachelor- dan wel masterscriptie of ander eindwerkstuk worden de begeleidingswerkzaamheden van de scriptiebegeleider(s) voor de duur van de sanctie opgeschort.

Plagiaat

4. Bij gedragingen zoals omschreven in artikel 1, vijfde lid, waarbij bepaalde gedeeltes uit bestaande teksten zijn overgenomen maar de student nog wel eigen onderzoek heeft verricht, volgt ongeldig verklaring van het ingeleverde werkstuk en uitsluiting van deelname aan het tentamen van het desbetreffende vak dan wel volledige uitsluiting van deelname aan alle tentamens, examens of andere vormen van toetsing van de opleiding voor een periode van maximaal 6 maanden. Indien het werkstuk betrekking heeft op een bachelor- dan wel masterscriptie worden de begeleidingswerkzaamheden van de scriptiebegeleider voor de duur van deze periode opgeschort.

5. Bij gedragingen zoals omschreven in artikel 1, vierde lid, waarbij het hele werkstuk dan wel aanzienlijke delen daarvan, inclusief het als eigen werk gepresenteerde onderzoek, afkomstig is van bestaand materiaal en elders gepubliceerd onderzoek dan wel literatuur, volgt ongeldig verklaring van het ingeleverde werkstuk en uitsluiting van deelname aan het tentamen van het desbetreffende vak dan wel volledige uitsluiting van deelname aan alle tentamens, examens of andere vormen van toetsing van de opleiding voor een periode van maximaal 12 maanden. Indien het werkstuk betrekking heeft op een bachelor- dan wel masterscriptie worden de begeleidingswerkzaamheden van de scriptiebegeleider voor de duur van deze periode opgeschort.

6. Indien na onderzoek zoals bedoeld in artikel 4, vierde lid, blijkt dat eerder plagiaat is gepleegd kan de examencommissie besluiten eerder behaalde resultaten van onderdelen waarbij plagiaat is vastgesteld, ongeldig te verklaren.

7. Bij ernstige fraude, daaronder begrepen een ernstige vorm van plagiaat, kan het College van Bestuur op voorstel van de examencommissie de inschrijving van de betrokkene definitief beëindigen, nadat de examencommissie de maximale sanctie heeft opgelegd.

8. Bij gedragingen waarin deze regeling niet voorziet, kan de examencommissie afhankelijk van de ernst van de gepleegde fraude een sanctie opleggen inhoudende ongeldig verklaring van het ingeleverde tentamen, uitsluiting van het desbetreffende tentamen voor ten hoogste 12

maanden, dan wel volledige uitsluiting van deelname aan alle tentamens, examens of andere vormen van toetsing van de opleiding voor een periode van ten hoogste 12 maanden.

9. (...)

8. In artikel 6 van De Regeling is het volgende bepaald:

Artikel 6 Sanctieverzwarende omstandigheid

Indien de student reeds eerder een schriftelijke waarschuwing of sanctie heeft gekregen in verband met geconstateerde fraude dan wel plagiaat volgt volledige uitsluiting van deelname aan alle tentamens, examens of andere vormen van toetsing van de opleiding voor een periode van maximaal 12 maanden.

9. In de studiehandleiding van het vak is – voor zover van belang – het volgende bepaald:

Fraud and Plagiarism rules

The University of Amsterdam Fraud and Plagiarism regulations apply to the assessment of this subject. These regulations are available here.

In addition, the use of generative AI (such as ChatGPT, Claude, Quillbot, or Deepseek) to complete the portfolio chapters or final portfolio text is forbidden in this course.

10. Het College overweegt eerst of er in het geval van appellant gesproken kan worden van fraude, dan wel plagiaat.
11. Verweester is van mening dat appellant artikel 1 van de Regeling heeft overtreden. Ter zitting heeft verweester aangegeven dat er daarnaast sprake kan zijn van overtreding van artikel 1, vierde lid, en artikel 1, vijfde lid, van de Regeling, maar heeft niet nader gespecificeerd of er in de zin van voornoemde artikelen sprake is van ‘plagiaat’ dan wel van ‘ernstig plagiaat’. De toepassing van deze bepalingen is ook niet verder toegelicht in het besluit noch in het verweerschrift.

Het College oordeelt dat in dit specifieke geval het niet is vermeld noch nader is gemotiveerd op welke artikelen uit de Regeling verweester haar beslissing, derhalve ook de sanctie, heeft gebaseerd. Verweester heeft enkel verwezen naar de algemene definitie van fraude, zoals te vinden in artikel 1, eerste lid, van de Regeling, en naar artikel 1, vierde lid en 1, vijfde lid, van de Regeling, maar heeft nagelaten te motiveren onder welke vorm van fraude, dan wel plagiaat, de gedragingen van appellant zou vallen en of deze zijn te kwalificeren als ‘plagiaat’ of als ‘ernstig plagiaat’.

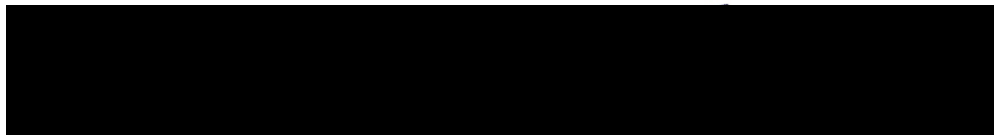
12. Nu de wettelijke basis van het besluit niet inzichtelijk is gemaakt, is de sanctie die aan appellant is opgelegd niet navolgbaar. Temeer nu in de R&R is opgenomen dat verweester de Regeling als richtlijn beschouwt, maar in iedere zaak haar eigen afweging maakt met betrekking tot het opleggen van een sanctie. Gelet op het bepaalde in artikel 3:47 lid 2 Awb is het ontbreken van een deugdelijke motivering een omissie die tot een gegrondverklaring op technische gronden leidt.
13. Nu de overtreding en daarmee de sanctie niet navolgbaar en voldoende gemotiveerd tot stand zijn gekomen, dient het beroep reeds om deze reden gegrond te worden verklaard. Aan de vraag of verweester toepassing kon geven aan artikel 6 van de Regeling komt het College niet meer toe. Wel attendeert het College er op dat alle feiten en omstandigheden van het geval moeten worden meegewogen bij de vraag of het opleggen van een maatregel evenredig en proportioneel is.
14. Het College heeft op grond van het voorgaande vastgesteld dat het bestreden besluit in strijd met het motiveringsbeginsel en legaliteitsbeginsel is genomen. Alles overziend komt het College tot het oordeel dat het bestreden besluit strijd oplevert met het recht. Het beroep tegen dit besluit is daarom gegrond.

III. Beslissing

Het College van Beroep voor de Examens

1. verklaart het beroep gegrond;
 2. vernietigt de beslissing van 2 mei 2025;
 3. draagt verweerder op binnen twee weken na dagtekening een nieuw besluit te nemen met inachtneming van dit besluit.
2. bepaalt dat afschrift van deze beslissing gezonden wordt aan:
- partijen;
 - de decaan van de Faculteit der Geesteswetenschappen;
 - het College van Bestuur
- en wordt zonder vermelding van de namen van betrokkenen ter beschikking gesteld aan belangstellenden.

Amsterdam, 6 augustus 2025

A. Kramer LLB
secretaris

mr. M.H.G.M. van Fessem
voorzitter

Tegen deze beslissing kan appellant(e) binnen 6 weken beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA te Den Haag. Voor meer informatie zie www.raadvanstate.nl/studentenzaken.

Let op, om beroep in te kunnen stellen dient u een betrokkene te zijn in de zin van artikel 7.59a lid 3 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Dit betekent dat o.a. contractstudenten geen beroep kunnen instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.